

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4. krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvu lista „Mir“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXI.

Celovec, 13. prosinca 1912.

Št. 2.

Pismo za neverne Tomaže.

Narodni in verski nasprotniki koroških Slovencev poznajo moralno moč duhovnika, včasí celo bolje kakor naši lastni somišljeniki, celo bolje kakor ta ali oni duhovnik sam. Zato se krčevito branijo proti vzornim, nedotakljivim in v Kristusovem duhu delujočim duhovnikom. Njihove niti zoper poštene slovenske duhovnike so napeljane od nemškutarskega vaškega učitelja in krajevnega orožnika do najv.šjih glav nemškona-rodnih svobodomiselcev in do deželnega predsednika in po njegovi osebi do ministristva.

In moč ima zares vsak duhovnik kot učenik, če je pošten in ljudstvo spozna, da mu sme, da mu v dušnih zadevah celo mora zaupati. Vsak duhovnik je pa tudi dolžan po svoji vesti, da to zaupanje ljudstva obrača v dušno, pa tudi telesno, materielno srečo svojega ljudstva; mora mu biti prav dobitnik in vodnik! Tega ravno pa nasprotniki vere in Slovencev ne marajo in pravijo: »Duhovnik naj se v politiko ne meša!« Naj ne hodi na volišče! Naj ostane v cerkvi, in vsi ga bomo imeli radi. Kaj je na tem resnice?

Duhovnik je v prvi vrsti poklican, skrbeti za čast božjo in za pravice svete cerkve, kot državlján pa ima tudi pravice kot drugi državljani, in cerkev duhovniku načeloma tudi nikdar ni branila, posluževati se kot zasebnik državljskih pravic. Še več! V današnjih časih, ko je po celem svetu politika, celo gospodarsko in izobraževalno delovanje več ali manj, naravnost ali neposredno v zvezi z verskimi in cerkvenimi vprašanji, je duhovnikova najsvetejša dolžnost, da v tem boju za svetinje, ki jih je on dolžan varovati, ne gleda mirno ob strani, kako s pomočjo kulturnega in gospodarskega delovanja sovražniki Kristusove cerkve v politiki pridobivajo verno

ljudstvo zase in za svoje namene, ampak sveta dolžnost mu nalaga, da ljudstvo poučuje, ga vodi po pravi poti in za to delo žrtvuje čas, premoženje, zdravje, vse svoje moči. Kdor pa ne bi spregledal, da je vse politično delovanje dandanes najtesneje spojeno z verskimi in cerkvenimi vprašanji, ta bi moral biti naravnost slep! Ali ga ne uči o tem najnovejša zgodovina Francoske, Portugalske, Španije, Italije, pa tudi Avstro-Ogrske?! Boj proti krščanskemu nauku v šolah (svobodna šola), boj za ločitev zakona naj izpodkoplje temelj krščanstva in krščanstvo se bo zrušilo. Neizmerno strupeno liberalno časopisje skuša ovreči verske resnice, obrekuje duhovnike, spravlja v javnost vse prestopke posameznih duhovnikov in jih skuša spraviti ob ves ugled, le res slabe duhovnike povzdigujejo verski nasprotniki v deveta nebesa in jih stavijo za vzgled. Svobodomiselní imajo tudi brez števila raznih društev, v katera vabijo verno ljudstvo, da je popačijo in za svoje namene pridobijo. Duhovnik, ki vse to mirno gleda, ni pravi pastir, ampak le najemnik, ki zbeži, ko pride volk nad ovce.

Ker je katoliško ljudstvo zlasti na Koroškem po verskih in naših narodnih nasprotnikih zapeljano in se bije takorekoč že v vsaki občini verskonarodni boj, zato je pač brez dvoma, da je slehern duhovnik dolžan, udeleževati se občinskih volitev. Četudi bi zaenkrat morda kaka občina ne bila v nevarnosti, je duhovnik vendar dolžan voliti že zaradi dobrega vzgleda! Še več! Ne samo voliti, ampak ljudstvo poučevati in agitirati je dolžan!

S tega stališča, iz istih nagibov ima duhovnik, celo tudi sveto dolžnost, da se posvečuje, kolikor mu seveda dopušča čas, za prve njegove stanovske dolžnosti, socialnemu delovanju. Saj s socialnim delovanjem ščiti duhovnik ljudstvo pred zmotami, kakor jih n. pr. širijo soc. demokrati. Če duhovnik raje počiva med štirimi stena-

mi in prepusti socialno delo svobodomiselnícem, soc. demokratom, bo zaman njegov trud v cerkvi, v šoli! Ljudstvo se bo navzelo od svojih svobodomiselnih voditeljev protiverskih idej!

Kako mislijo o tem vprašanju škofje in papeži? Samo par stavkov! Škof Mahnič n. pr. je leta 1893. pisal v »Rimskem katoliku«: »Rekli bi celo, da ni odličnega škofa v našem veku, ki bi zanemarjal politiko ali pa duhovne odganjal. Najvišji vzgled politične modrosti in vztrajnosti nam pa daje papež Leon XIII., kateri vodi vrhovno politiko malone vseh katoliških narodov.« — »Duhovnik, kakor stoje reči dandanes, je moralno primoran, vmešavati se v politiko; politika je v naših časih ena najsvetejših, neopustljivih dolžnosti višjega in nižjega duhovniškega pastirovanja.« — »Da, duhovniki se moramo vzdramiti iz one usodepolne letargije (brezdelne zaspanosti), v kateri se tako dobro počutijo »božji volki«, češ svet tam zunaj naj se trže, jaz imam dovolj opravka na leci (prižnici) in v spovednici! Ne, tako govorjenje ni pravo, dandanes ni katoliško! Marveč na noge, ven v javnost, v politiko, k volitvam!«

Sveti oče Leon XIII., pa so zapisali v okrožnici (»Graves de communi«, 18. I. 1901.) velevažne besede: »Odtod je pa samoposebi razvidno, da morajo duhovniki zastaviti vse sile v vsem tem gibanju, ko gre obenem za interese cerkve in krščanskega ljudstva.« Zato so pozivali duhovnike, da naj ne omejijo svojega delovanja samo na cerkev, ampak da naj gredo med ljudstvo izven cerkve in ga poučujejo. Za pametnega dovolj!

Kriminalni roman „Edinosti“

Protiversko nemško časopisje in njegove filijalke kot »Štajerc«, »Slovenski Narod« itd., so se bavile v zadnjih dneh s pravdo celovškega bankirja Suppana proti škofu dr. Kahnu in so vlačili vmes po nepotreb-

Podlistek.

Tine in Barigelc.

Kaj je Barigelc v laško-turški vojski doživel.

(Dalje.)

Pridrdral je lukamatija in odpeljal Barigelca proti Laškem, slišal se je samo globok vzdih iz nekega kupeja za nekadilce — Barigelc namreč nikdar ni kadil. — Adio patria e mia cara Francka. Da Barigelc ni kadil, je baje že stara povest, ker tedaj, ko so ga nesli v cekarju h krstu, zašila mu je botra goldinar v tančico in ko so ga v gostilni žajfali, zahteval je tedanji Barigelček, da bi mu dala gostilničarka cigaro prav dolgo kakor špargelj, češ, če so drugi veseli in njemu nič ne privoščijo, si lahko sam tudi nekaj kupi, ko ima denar ob strani zašit. A slabo je naletel na okroglolično gostilničarko Leno, ki mu je vzela korajžo. češ, ti boš cigare kadil, zate ie le cuc, pa nič drugega. Od tistega časa sem je Barigelc sklenil, nikoli več kaditi.

Zato je pa lukamatija bolj kadil in naenkrat so sprevodniki zaklicali postajo Pontafel, kar je Barigelc v svoji razburjenosti razumel za pontajfel.

Barigelc bi moral pokazati na laški meji potni list in bil je že v veliki zadregi, bal se je tudi že za svoj dobri brinovec, ki ga je tudi že zaradi kolere vzel seboj, a kako se je začudil, ko je izstopil iz vlaka, da

so tam zbrani vojaki in žandarji zaklicali: Eviva Barigelc, ali si sam, zakaj nisi vzel Francke seboj, in prav nič niso vprašali po potnem listu. In Barigelc je zavpil samega veselja: Eviva Italia in polenta in hajdi, bil je zopet v vozu z drugimi vojaki, ki so imeli peresa na klobuku kakor nekdanji avstrijski žandarji in ki se jim pravi bersaglieri, kar si je po svoje tolmačil Barigelc tako, da imajo to ime vsled tega, ker baje znajo najboljšo Turke v hrbet brsat, vsled česar imajo tudi svoj posebni bersalijeri marš, katerega bodo igrali tudi tedaj, ko bodo s svojimi puškami udrihali po turških hrbtih in jih učili sešetati, koliko je dve in dve. Bersaglieri so si zvižgali svoj marš, vmes pa je še eden od kacelmaherjev zapel:

Pa pojdeš Barigelc na Turško,
Prav daleč čez mesto Turin,
Nazaj pa boš prišel razmaham
Kot kakšen lačen capin.

A Barigelc tega ni slišal in je bil prav dobre volje, samo kolera ga je vznemirjala in če ga je le malo začelo šravfati po želodcu, se je takoj natišem priporočil steklenici, v kateri je bila po njegovem mnenju najboljša medicina zoper kolero in ko je na koncu laške dežele čutil v mestu Tarentu, da je vsega šravfanja konec, vzdihnil je globoko, potegnil še enkrat močno iz steklenice in rekel: O hvala, da imam tak skrbno Francko in tako dobrega prijatelja, ki štedi tako čudovito kapljico.

V mestu Tarent izstopiti je moral Barigelc iz vlaka ter se ukrcati v ladjo. A kaj, lisica, ko je Barigelcu zmanjkalo drobiža, kajti Franca je Barigelcu v nadi, da se ne bo upal dalje, spraznila natihoma mošnjček, izvzemši nekaj kronic, in zdaj je stal Barigelc v sredi Tarenta ob morskí obali suh kakor laška polenta ali sedem lačnih egiptovskih krav. Toda kdor pride v Tarent, mora tudi imeti za to svoj talent, mislil si je Barigelc in se podal korajžno proti ladji, ki bi imela odpeljati berzagliere proti Tripolitani.

Ko so že Lahoni stopali na ladjo, mislil si je Barigelc, zdaj ali pa nikoli, in začel je vpiti, kakor bi mu kovač zobe pipal, na ves glas: Eviva Italia, eviva polenta in Afrika, abasso Turki, in vsi berzaglieri so dvignili svoje klobuke in klicali: Eviva Barigelc in Franca in hitro so v navdušenju dvignili Barigelčeve težke kosti in ga nesli kakor zmagovalnega vojvodo na ladjo, mu dali polente in sira, da je Barigelc jedel, da se mu je pri ušesih ven kadilo. Medtem pa je že parnik zapiskal in hajd proti Afriki. Barigelc pa se je na tihem smejal, misleč, kako sem lepo nafarbal kacelmaherje, da so mi šli na lim kakor štigelci.

Hitro je jadrjala barka proti Afriki, Barigelc pa je poskakoval veselja in v duhu že je videl, koliko Turkov bo pohrustal za večerjo, ali berzaglijem je bilo videti, kakor bi se jim prav nič ne ljubilo brsati Turke v hrbet; tresle so se jim hlače, če-

nem moje ime. — Nemškemu liberalnemu časopisu tega nisem zameril, kajti vsako leto dobimo v njegovih predalih gotovo en krepk memento, ki je ravno tako gotov kot memento v maši. Seveda resnice in hvale tam nisem mogel pričakovati, kajti: ali more od Slovencev kaj dobrega priti!? Saj smo minores gentium. — »Štajercu« se pa začudil nisem, kajti vprašanje je bilo samo to, ali bom napaden v prvi ali drugi številki po objavi v »Freie Stimmen«! Za fotografijo se namreč rabi en teden in zato izide v »Štajercu« vse par dni pozneje kakor v koroških liberalnih nemških listih. — Začudil sem se pa močno tržaški »Edinosti«. — Njej je bilo prihranjeno, posvetiti v najzadnji kotiček mojega črnega nepoštenega (Ehrlich!!) srca! Oja »Edinost«, kateri je bratomorni boj tako ostuden, kaže sigurno kot vedno s prs'om na mojo osebo, da me mora državno pravdnštvo na vsak način prijeti: kajti trdi:

1. da sem pisal pismo Suppanu, s kojim da sem mu izvalil za škofa onih prepornih 100 000 K, za katere se v celi pravdi gre!! Jaz sem torej nakrat v sredš'cu celega procesa; — torej sem celo afero povzročil jaz.

2. da sem za to pismo zlorabil knezoškofovo ime.

3. da sem prisegel, da sem to pismo pisal brez škofove vednosti.

Po teh dejstvih je zame sledeči dilema neizogiben:

Ali sem zlorabil škofovo ime ali pa sem krivo prisegel. V obojih slučajih me čaka bržkone kriminal.

Taki logiki se pa nisem samo začudil, ampak jo »Edinosti« tudi hudo zamerim. — Zahtevam brezpogojno in popolno zadoščenje, ki sem si ga že pričel iskati s tem, da sem vložil takoj tožbo po odvetniku dr. Brejcu pri sodišču v Trstu. — Ena lastnost, ki je pa »Edinosti« bistvena, torej tudi neločljiva od nje, se pa kaže tudi celo v tem članku!!

Kar namreč manjka resnice na tem članku, to naj popravi brezmejna sladkost: izzveni članek v omilovanje: Škoda ga je! — Kajti delaven, nadarjen, in nazadnje: član ugledne družine!!! »Odklanjam« tvojo pohvalo, »Edinost«! je nočem biti vreden! — Zakaj sodiš, »Edinost«, ko si me vendar že obsodila! Da obsodila si me! in nisi bila dosti razsodna, da bi se spomnila svetega pisma, ki pravi: »Ne sodite, da ne bode te obsojeni,« kot se bo tebi zgodilo.

Kaj pa je resnica na celi zadevi? — Par stavkov zadostuj! Knezoškof dr. Kahn je podpisal kot porok za 100.000 K Kajzerju

tudi so venomer žvižgali svoj berzaglierimarš, še polenta jim nič ni kaj dišala, kajti misel na rdeče, široke turške hlače in krive meče delala jim je mrzlico, da so jim zobje šklepetali, kakor če bi sedeli sedem let na ledeni gori.

Barka je priplavala do glavnega mesta Tripolis, kjer so hoteli napraviti Lah prvi teater s Turki, in da bi Lahi zadobili zadosti korajže, izstrelili so iz par topov, da so se takoj ob morju sprehajajoči Turki in Arabci s kamelami vred vsedli vsled strahu na najmehkejši del svojega telesa, nato pa bežali, da od samega dima ni bilo ničesar videti. Nato so zaigrali Barigelcu na čast slovenski marš: Mi smo vojaki korenjaki, pri čemur se je Barigelc vsedel največjemu Lahu na rame, ki ga je položil ob morski obali v pesek na glavo, da je Barigelc s svojimi nogami iskal še dolgo v zraku, kje je mati zemlja, zakar je Barigelc iz same hvaležnosti položil svojo desnico Lahu na levo lice s tako izvanredno prisrčnostjo, da se je suhi kacelmaher samega občudovanja prepokopnil s svojimi dolgimi štebalami trikrat čez druge Lahone.

Pri tej priliki pa se je Barigelcu razlila vsa tinta in prej si jo more izposoditi od kakega turškega generala; naj potrpi dragi bralec, potem bo pa že izvedel, kakšne komedije je uganjal Barigelc po Tripolitani. Tačas pa vsem pomoli svojo roko iz črne Afrike čez globoko morje in Visoki Obir mimo celovškega lintvernovega repa vedno poredni.

Barigelc.

zadolžno pismo dne 31. XII. 1908. — Bankir Suppan, oziroma njegov poslovodja je meni to v avgustu leta 1910 povedal: zahteval je namreč, naj jih knezoškof kot porok plača! Knezoškof se tega ni mogel spomniti. Meni je to povedal, ker s knezoškofom ni bilo mogoče govoriti, dr. Quitta, prvega tajnika, pa doma ni bilo. — Ker se ni ničesar ukrenilo, je Suppanova banka urgirala; — odgovoril sem torej z vednostjo knezoškofovega odvetnika, da ni mogoče plačati da mora Suppan natančen račun predložiti, sploh pa da ne gre izločiti to za de vo iz celega kompleksa vprašanj, tičočih se Kajzerja, centralne blagajne, Suppana. — Podpisal sem pismo s svojim imenom ter ravno s tem odgovorom povedal, da sam ničesar ne morem ukreniti, ampak da je treba stvar drugim kompetencam odstopiti. — To in ničesar drugega nisem prisegel. — Sem torej izvalil Suppanu s pismom 100 000 K? Ne!: nasprotno, on jih je hotel imeti, pa jih ni dobil.

Sem zlorabil škofovo ime za to pismo? Ne!: ker takega pisma sploh nisem! družega sem pa sam podpisal.

Sem prisegel, da sem to pismo brez knezoškofove vednosti pisal!? Ne! tega pa že celo ne!!, kajti s tem bi bil prisegel, da sem ponarejalec podpisov! ali vsaj da sem se osmelil, tako visoko ime kot je ime ekselence in knezoškofa, zlorabiti! — Torej »Edinost«, ti ne morem prizanesti, kot duhovnik ne in ne kot član one ugledne družine Ehrlich, katere uglednost sloni ravno v prvi vrsti na neomadeževani poštenosti! — Na svidenje torej pri tržaškem sodišču!

Dr. Lambert Ehrlich.
profesor bogoslovja.

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Modrost deželnega šolskega sveta!

Neštetokrat se je o modrosti deželnega šolskega sveta že pisalo, tako da se ji slovenska javnost nikakor ne čudi več, ampak nje proizvode samo z glavo majaje, molče jemlje na znanje.

Evo nekaj! V seji deželnega šolskega sveta dne 22. decembra 1911 je dovolil deželni šolski svet 600 kron učiteljsčnikom Nemcem, ki obiskujejo slovenske ure na učiteljski v Celovcu. Res čudež, da šolska oblast enkrat uvideva, da mora učitelj med Slovenci znati — slovensko! Tudi bi se ne čudili šolskemu svetu, ako bi vsled pomanjkanja slovenskega jezika zmožnih učiteljev razpisoval nagrade, ter si s tem vzgojeval slovenščine zmožne učne moči.

Toda temu ni tako! Koliko se v teh kurzih Nemci nauče slovensko, povedo kurzovci sami in se tudi o znanju slovenščine pri njih lahko vsak boren hlapec prepriča. Saj niti za Slovence ni dosti teh par uric, kako šele za Nemce!

Deželni šolski svet torej uradno konstatira, da je potreba, da zna učitelj na Koroškem »slovensko«, in drugič, da manjka slovenskega jezika zmožnih učiteljev! Dobro!

Toda kaj stori nasproti temu nedostatku? Slovenščine zmožno slovensko učiteljstvo pošilja med Nemce, katerih trde glave naj mehči! Tako se jih nahaja že veliko število v prognanstvu. Nemci, ki se norčujejo iz Rusije zaradi Sibiriije, naj se raje smeje modremu deželnemu šolskemu svetu. — Kadar so sprejemni izpiti na učiteljskiu tedaj Slovenec odklanjajo. Bodi še tako talentiran prosilec, ne sme priti na učiteljskiše — ker je Slovenec! Potem pa plačujejo kurzovce!

Koroški Slovenec dejansko nima niti pravice do koroškega učiteljskiša, slovenski učitelj ne sme službovati med Slovenci, da celo v drugih deželah si mora iskati kruha, kljub temu, da je mogoče bolj sposoben, kot marsikateri Nemec, ki rabi za vsak letnik — dve leti. Tujci pa se mastijo in ši-okoustijo po Koroški; zakaj je potem domovinstvo? Mar imajo Nemci od Wotana kako predpravo!

Deželni šolski svet pa in deželni šolski nadzornik Benda se smejata in občudujeta to svojo modrost kot pametno ponemčevanje ter se veselita nad dobrimi uspehi politične demoralizacije velikega dela učiteljstva, katero s pasjo ponižnostjo pobira drobtinice, ki padajo od polne mize dež. šolskega sveta in nemškega »Volks-rata«!

Vsak migljaj palca deželnega šolskega sveta ukrepi le naše vrste; kronce naj le žvenketajo, nas ne bodo zvabile!

Slovenske občine in slovenska društva! Spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“!

Dnevne novice in dopisi.

Slovenska kršč. soc. zveza v Celovcu priredi dne 11. februarja 1912 veliko to m b o l o. Natančneje prihodnjič.

Osebna vest. Iz Borovelj je prestavljen na lastno prošnjo v Šmarje pri Jelšah na Štajerskem sodni uradnik g. O.oslav Skamen, ki nam piše o tej priložnosti med drugim: Tebi, ljubi »Mir«, kličem v slovo, da ti bom ostal zvest naročnik, naj me nosi usoda koderkoli. Vsem tistim prijateljem, od katerih se mi ni mogoče posebej posloviti, kličem: Bog z Vami!

Prvi umetniški koncert v Celovcu. Dne 21. januarja pride v Celovec koncertirat slovenski pevec-umetnik dr. Bela Stuhec, zdravnik v Ptuj, ki je znan po celem Slovenskem in čez meje naše domovine kot bogonadarjen koncertni pevec. Čisti dobiček od koncerta je namenjen za spomenik slovenskih skladateljev bratov Ipavicev. Začetek koncerta točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Trabesinger. Na klavirju bo spremljal umetnika pevca slovenski umetnik konservatorist z Dunaja. Natančen spored prihodnjič. Koroški Slovenci, pokažimo s kar najlepšo udeležbo, da nismo kulturno manjvreden narod in da znamo ceniti slavne može svojega naroda!

Popravek uredništva. V pojasnilo k dopisu »Logaves: občinske volitve« pripomni uredništvo, da med oddanimi glasovi niso manjkali glasovi logovaške cerkve, kakor se sklepa iz dopisa, ampak št. iljskih cerkev in župnišča.

V občini Podlubej, ki obsega župniji Kapljo in Podlubej, so pri zadnjem ljudskem štetju našli 799 Nemcev in 797 Slovencev. Števna komisarija sta bila učitelja Mak in Spendid in erarični logar Buda. Človek bi se smejal, pa je prežalostno!

Brnca. (Najden mrlič.) Na novega leta dan je našel šolar Janez Zabuč v gozdu blizu vasi Zabuče mrtvega moža, ki so ga v mrtvašnico na Brnci pripeljali. Tukaj se je izvedelo, da je mrlič Jurij Leitner, rojen leta 1848. v Gostinji vasi, občina Št. Štefan ob Zili. Služil je rajni več let v Šmartnu pri Beljaku. Pokopan je bil 3. prosinca na tukajšnjem pokopališču. N. v m. p.!

Samoumor. Dne 9. prosinca se je na stranišču gostilne Vrečnik v Celovcu ob pol osmih zvečer v sence ustrelil mesar Jožef Maier, star 32 let, oženjen, oče dveh otrok in ločen od svoje žene. Bil je takoj mrtev.

Strašna zima v Ameriki. Iz New Yorka poročajo, da je v Ameriki letos posebno huda zima. Dne 6. prosinca so zmrznile štiri osebe. Mraz kaže — 36 stopinj C. Zavetišča za reveže so prenapolnjena, zato so odprli zanje mestne mrtvašnice. Vsled mraza je v Minesotti pri Reowingu počila na železnični progi tračnica (šina); vlak je zdrknil s tira in je bilo ranjenih dvajset oseb.

O bolnišnici usmiljenih bratov v št. Vi-du. V pretečenem letu je prišlo v to bolnišnico iskat zdravja v raznih boleznih 1615 oseb; od teh je zapustilo bolnišnico ozdravljenih 1217 oseb, zboljšalo se je zdravje 278, neozdravljivih je odšlo 35, umrlo jih je 85. Operirana sta bila 302, ozdravljenih 247. zboljšalo se je tridesetim, umrlo jih je na operaciji 8, ostalo pa 17. Največ bolnikov je bilo iz Koroškega, in sicer 1305; iz Štajerskega 72, iz Kranjskega 58, iz Tirolskega 34, Laškega 28, Primorskega 21 itd. Celó iz Turčije jih je bilo 5, iz Ruskega pa 1. Po verskem izpovedanju je bilo izmed bolnikov

katoličanov 1566, protestantov 38, žid 1, drugih veroizpovedanj 9. Iz letnega poročila posnamemo tudi, da nastopi mesto kirurga namesto g. dr. Karla Domeniga sloveči kirurg g. dr. Beno vitez pl. Arlt, sedaj operater v sanatoriju »Marija pomagaj« v Celovcu. Ker se je sedanje poslopje bolnišnice izkazalo za premajhno, je nameravajo s pomočjo dobrotnikov razširiti, da bo odgovarjalo vsem zahtevam najmodernejše opremljene bolnišnice.

Slovensko Planinsko društvo v Ljubljani priredi dne 3. februarja 1912 v vseh prostorih narodnega doma v Ljubljani svoj VI. planinski ples. Ta ples se bo de vršil v obsegu kakor dosedanja planinski plesi in društvo bo posebno preskrbelo za vsestransko neprisiljeno zabavo in za najuzornejšo postrežbo, katero bo vršilo s pripomočjo damskega odseka v svoji režiji. Za veselico bodo prirejene vse tri dvorane Narodnega doma in bo tudi preskrbljeno za primeren odpočitek. Igrala bosta dva oddelka Slovenske Filharmonije. Ker je prebitok določen v podporo tako potrebnega delovanja za slovensko planinstvo, naj se blagovoli narodno občinstvo in posebno vsi prijatelji planinstva udeležiti VI. planinskega plesa. Na veselo svidenje!

Sveče. (V sv. katoliško cerkev se je povrnila) dne 7. t. m. protestantovska žena Uršula Santler. Še nikdar ni bila naša župnijska cerkev tako natlačeno polna, kakor minolo nedeljo, ko se je pri drugi službi božji imenovana odpovedala zmoti, v kateri je dosedaj živela, ter javno in slovesno prestopila v katoliško cerkev. Medtem, ko dan za dnevom zapuščajo iz hudobije ali lahkomišelnosti nezvesti otroci svojo mater sv. cerkev, se drugi, ki z resnim prizadevanjem resnico iščejo, povračajo v njeno krilo v večno sramoto onim katoličanom po imenu, ki se svoje vere sramujejo ter jo celo za denar prodajajo!

Melviče. (Starine.) Župnijsko cerkev bomo po veliki noči popravljali. C. kr. centralna komisija na Dunaju je po slika ju Viertelbergerju pustila cerkev pregledati ali bi se ne našle še kake stare slike, katere bi bilo treba ohraniti. In res! Komaj je začel slikar trkati po severni steni, so prišle na dan krasne freske v gotičnem slogu, ki predstavljajo potovanje Sv. Treh kraljev iz Jeruzalema v Betlehem. Slika je 8 m dolga in 2 m visoka in izvira iz 15. stoletja. Žalibog je nekaj poškodovana.

Suha pri Žvabekih. (Vsled ognja se je zadušil.) 70 let stari Lipic si je zanetil dne 4. t. m. v peč, a kmalu zaspal. Iz peči je padlo oglje na tla, katera so se vnela. Telo je dalje in zgorelo ponoči pol sobe, čarček pa se je zadušil v postelji. Sreča, da ogenj ni dobil zraka, sicer bi gotovo več poslopij pogorelo. Previdnost z ognjem!

Velikovec. (Dve nesreči.) V četrtek dne 4. t. m. sta se splašila mlada konja tukajšnjega živinskega trgovca Oberhamerja in dirjala s polno naloženim vozom po novi cesti v Mlinski jarek. Pri naglem ovinku, kjer se je zgodilo že več nesreč, je en konj padel in si zlomil eno prednjo nogo. Morali so ga takoj zaklati. Konj je bil vreden 800 K. — Dne 6. t. m. pa je pridiral okoli ovinaka proti dravskemu mostu iz Velikovca avtomobil celovškega Knapiča, ki je preplašil konja nekega tukajšnjega izvoščka. Ta je vpil in dajal znamenja, da bi avtomobil obstal, toda zaman! Pri tem se je poškodovala neka ženska, ki je bila na vozu. Ali nimajo avtomobilisti nobenih predpisov?

Borovlje. (Prestop.) K Lutipvi veri je pristopil tukajšnji knjigovez in fotograf L. Lutz z vso svojo družino. Škoda, da ni počakal na prihod novega župnika, da bi Nemci mogli vpiti, da je zavoljo novega župnika prestopil. A tako bodo morali pa molčati ker vzrok prestopa ni župnik, ne prepričanje, ampak —!

Boavljje. (Obravnava v Steyru.) Ker vemo, da marsikoga zanima ne samo izid obravnave, ki smo ga poročali v eni prejšnjih števil, temveč tudi tok, hočemo kolikor mogoče kratko poročati, to tembolj, ker se je zadeva o čudnih preiskavah pri nemčurskih glavah v Borovljah sprožila tudi v parlamentu. Dne 11. gradna se je v Steyru v šila porotna obravnava zoper Jožefa Liška in Jožefa Hess. Jožef Liška je bil obdolžen, da je od leta 1904 do leta 1911 iz orožne tovarne v Steyru kradel posamezne

dele pušk v vrednosti 5860 K 55 h, Hess pa, da je Liško k kraji navajal in da sta se zedinila glede dobička ukradenih stvari. Iz obtožnice najvažnejše: V poletju je zvedelo ravnateljstvo orožno - tovarniške družbe v Steyru, da prodaja Hess v Borovlje sumljive Mannlicher-Schönauer puške. Poizvedbe so dognale, da je Hess dobival puškine dele od tovarniškega delavca Liška v Steyru. Zato je 6. septembra m. l. ravnateljstvo v Steyru oba naznanilo. Še istega dne se je pri obeh vršila preiskava. Hess pa je najbrže že slutil, ker se je pri njem našlo samo ukradenih del v vrednosti 64 K 44 h. Pri Liški so našli precej več. Iz zaplenjenih pisem se je dognalo, da sta Hess in Liška že od leta 1904 v zvezi. Hess je bil l. 1904 puškar na Dunaju in Liška mu je tja pošiljal, kar je ukradel. Ko se je Hess preselil v Borovlje, dobival je večkrat v letu od Liške pošiljatve ukradenih puškinih delov s povzetjem po 200 do 300 K. Tudi je Hess večkrat osebno potoval v Steyr, da sta se z Liško dogovorila. V Borovljah je mnogo puškarjev in zato se je Hess lahko z dobičkom znebil ukradenih stvari. Od aprila leta 1910 je Hess na svojo roko izvajal puškarsko obrt v družbi z drugim puškarjem in tretjo osebo v Celovcu, ki je z nekim kapitalom bila udeležena pri družbi. Na to osebo v Celovcu je Liška večkrat poslal, da je ta potem poslala Hessu. Hess in Liška priznata, da je Hess dobil ukradenih delov od 3000 do 4000 K. Kakor se je dognalo iz pisem in iz izpovedbe priče Antona Breit, uslužbenca pri tvrdki M. Ogris v Borovljah, je Liška poslal 25 M Schönauer - sistemov puškarju G. Tichy v Mor. Ostravi, ki jih je potem za 1125 K prodal neki tvrdki v Borovljah. Oba, Hess in Liška, v glavnem priznavata. Liška samo taji zadevo z G. Tichyjem. Hess pa pravi, da ni vedel, da je Liška kradel. Posrečil bi se mu mogoče ta zagovor, če bi sodnija ne bila zvedela za pisma, ki jih je pisal Liška iz zapora, v katerih je učil Hessa, kako naj se zagovarja. A pisem ni dobil Hess ampak sodnija. Liška je mogel del škode (3139 K) takoj poravnati; obsojen je bil na 18 mesecev ječe zavoljo kraje Hess pa na dve in pol leta težke ječe četrtletno poostrene s postom in v plačilo 1854 K avstrijski orožniški tovarni v Steyru.

Nočemo biti nahodni, hripavi, zaslišeni ne kašamo, nismo slahotni, nismo nervozni; mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Deanaisterica za poskušnjo 5 kron franko. Mi imamo dober tek, zdrav čelodec, nimamo slabosti zato pa imamo Fellerjeve odvajalne rabarbar-kroglice z znamko „Elza-roelice“. 6 ška'el franko 4 krone. Raz ošlila E. V. Feller v Stubici. El a-trg št. 67 (Hrvaško).

Št. Rupert pri Velikovcu. (Nesreča.) Vsled nastalega deževja so postale poti zelo ledene in tako se je pr'godilo več nesreč. Dne 8 t. m. je tukajšnji okoliški pismonoša Skrajnikov France, ko se je raznašal o'č poš' s ko'lesom vozil, na Ruštatu na cesti spodrsnil in se zelo poškodoval na glavi.

Šmarje'a pri Velikovcu. (Šterci.) V soboto sta si ogledovala naše kraje in ljudi dva uzmoviča — tata. Najbrž sta se hotela preskrbeti za zimo pa so ju še o pravem času zapazili. V Hrenovčah pri Mihevu so prijeli enega, drugi pa je odnesel pete. Slišali smo, da je onstran Drave v Podjuni pravo gnezdo tatov; ta dva sta hotela poskusiti svojo srečo tudi pri nas. Pa eden je že izročen »špehkamri«. Treba je res paziti na take ljudi!

Brdo na Z'li. (Izobraž. društvo) je priredilo na Novega leta shod pri Trampuču v Veliki vasi G. Vajncerl iz Celovca je govoril o narodnem vprašanju provizor Hafner iz Melvič je pa s skioptikom kazal krasne podobe o potresu v Mesini.

Velikovec. Za lutrovske »Freie Stimmen« vse po našem mestu zelo agitira, nalenjeni so povsod plakati, na katerih se blišči tudi ime tukajšnjega papirnatega trgovca Atzwangerja, ki podpira razprodajo tega lutrovskega lista. Menda ta mož, ki ni Velikovčan in tudi ne Korošec, ampak Tirolec, ne srejeja kot odjemalce edinole naročnike »Freie Stimmen«.

Velikovec. (Za Slov. Stražo) delujejo nemški nacelniki. Č. g. kanonik J. Dobrovc je daroval 5 K za »Slovensko Stražo« kot odgovor na nesramni in podli napad v lutrovskem časniku »Freie Stimmen« z dne 6. t. m.

Medgorje. (Smrt.) V ponedeljek, dne 8. t. m., je umrla gdč. Pavla Huber, učite-

ljica na tukajšnji ljudski šoli. Bila je sicer Nemka, a je bila vseskozi mirnega značaja in se je vsa žrtvovala svojemu poklicu. Bila je tu šele tretje leto kot prva ženska učna moč in je kot taka prva učila ženska ročna dela, in zato so jo posebno šolarce ljubili. Rajna je doživela starost 21 let. Na sv. večer je reva začela bruhati kri in je tako zelo oslabela in sprevidena tudi dotrpela. Zdaj zapušča svojo žalujočo mater, več bratov in sester. Pokopana je bila v sredo popoldan na pokopališču v Medgorjah.

Škocijan v Podjuni. (Občni zbor »Bralnega društva«) se je izvršil pretečeno nedeljo prav dostojno, začenši točno ob napovedani uri. Točnost in red sta podlaga dobrim uspehom! — Sklicali smo občni zbor v društveno sobo, v župnišče, kjer se tako lepo zboruje brez vsakega nepotrebnega zunanjega nemira. Vsak pravi društvenik vendarle najraje prihaja v društveno sobo. — Po občajnih poročilih, ki jih je podal blagajnik Janez Škof, in po izvršeni volitvi novega odbora (glej društveno gibanje!) je posvetil domači dušni pastir nekaj poučnih besedi časništvu, ker je bil naprošeni gospod govornik zadržan priti. Po končanem sporedu smo pozdravili došli predpust v veselih pesmih ter z lahko glavo, zdravo mošnjo in navdušeni za nadaljno delovanje v lastni blagor odhajali domov. — Upamo, da se kmalu zopet snidemo pri predpustni veselici!

Iz Rožentavre. (Bojkot mleka.) Kakor je mogoče znano, so okoliški kmetje po nasvetu in vplivu »Bauernvereina« sklenili ceno mleka povzdigniti od 20 na 28 vin. S tem so se tukajšnjim socialnim demokratom hudo zamerili. Na svojih zborovanjih so ti sklenili bojkotirati vsak podražen liter mleka. Da so bili sklepi resni, je pokazala demonstracija žensk, ko so na trgu našle kmetico, ki je prodajala mleko dražje kot sicer. Kako se je razvila cela stvar? »Bauernverein« je sklical shod, kjer se je sklenilo, dvigniti ceno mleku od 20 na 28 vin. Kmetje so bili za 24 vin., a voditelji »Bauernvereina« so zahtevali, da naj bo mleko po 28 vin., in to se je sklenilo. Slovenskim kmetom to ni bilo po volji, in res smo kmalu nato bali v »Slovincu« in »Miru«, da spoznajo za najbolj pametno, da bi se skušil odkrit in pošten sporazum z delavstvom in skupna določitev prihodnje cene mleka. Na skupnem shodu bi delavstvo natanko spoznalo, da je kmet gnan samo od skrajne sile skušil si dobiti par krajcarjev več dohodkov. Če bi kmeta gnal samo dobiček, a ne skrajna sila, bi pač ne mogel gledati, kako vsi drugi podražujejo svoje izdelke, on pa bi ostal pri svojih starih cenah za svoje izdelke kljub temu, da mora vsako malenkost, ki jo rabi zase vsako leto dražje plačevati. A tako je ostal pri sta i ceni celih deset let, in gotovo je ravnal samo v skrajni sili, če je sedaj primoran od neznosne draginje, skušal si zboljšati dohodke, da bi mu ne bilo treba lezti vsako leto v večje dolgove. Saj tako se dandanes kmetu navadno godi. Da bi na skupnem shodu uvideli položaj kmeta celo socialni demokrati, za to nam jamčijo sami, ki pišejo v »Arbeiterwille« o pravih kmetih, kar so vsi slovenski, da morajo cel dan na polju in doma delati s posli vred, če hočejo naprej životariiti. Na skupnem shodu to ej bi se razgovorili in določili novo ceno mleku. A na shodu »Bauernvereina« se je sklenilo na zahtevo voditeljev kar tako vzdigniti ceno mleku na 28 vin. S tem se je doseglo ravno nasprotno! Socialni demokratje so porabili ugodno priliko, našuntali so svoje pristaše proti kmetom, katere so slikali na svojih zborovanjih kot »Arbeiterausbeuter« in »Milchwucherer« (izžemalec delavcev, mlečne oderuhe). Obenem so se obrnili na več krajev radi mleka in so res dobili kmeta v Št. Jakobu v Rožu, ki ni bil pripravljen pomagati kmetom, pač pa socialnim demokratom, in jih zalagati z 200 l mleka na dan. Sedaj ko je mali kmet v skrajni sili, se je pokazalo pravo prijateljstvo socialnih demokratov, ki malega kmeta pusté v sili in ga spravljajo v še večjo bedo. Zato iz tega posnamemo nauk, da socialnim demokratom ni verjeti, da bi bili kdaj za to, da bi podpirali kmeta ali delali zanj, kakor vpijejo radi. Drugi zlati nauk je za slovenskega kmeta ta, da se ne smemo dati slepo voditi od »Bauernvereinov«, ki pač slepo politizirajo, a gospodarske politike ne razu-

mejo. Tretji nauk pa naj bo, da moramo biti edini v tem, da zahtevamo le tisto, kar se da doseči. Če bi ostalo pri tem, kakor smo mi hoteli — po 24 vin. liter — bi po pametnem razgovoru tudi dosegli, tako pa so vtaknili voditelji »Bauernvereine« svoje nesrečne roke vmes in se kmetom hoteli pri kupiti s tem, da so zahtevali še 4 vin. več pri litru. Spodletelo jim je bridko, a škodo imamo mi in še nekdo: Konsumno društvo v Borovljah. Kaj bi imelo to od tega, ki dohiva mleko iz St. Jakoba par vinarjev ceneje? Odbilo si bo ali si je že kmečke odjemalce, ki so prisiljeni sedaj mleko prodajati drugim in seve svoje nemajhne vsakdanje potrebe tudi tam pokrivati. Iz čega pa spoznamo lahko svoje prave prijatelje!

Boovlje. (Zašpano drž. pravdnistvo.) Že 16. grudna je javno vprašal »Mir« državno pravdnistvo, ali mu je kaj znano o gotovem junaštvu Damkovega Folteja in Ksantnerja. A zdi se, da je pravdnistvo gluho in slepo, če se gre za glavo, ki je občinski odbornik itd. Četudi cel trg ve, kako sta Damkov Foltej in Ksantner obdelavala občinskega redarja, četudi mu je »Mir« povedal na uho, državno pravdnistvo nič ne sliši; četudi je lahko videlo znamenja njunega junaštva na občutno poškodovani glavi redarjevi, četudi ima na razpolago zdravnikovo spričevalo, da vsak dan lahko na lastne oči bere posledice junaštva lepega gospoda Folteja, državno pravdnistvo nič ne vidi in Foltej še nadalje uživa čast vzglednega občana, celo občinskega odbornika, ki naj bo vzgled sovaruha javnega reda, posebno ponočnega miru. Kaj takega je mogoče pač le v Borovljah, kjer vlada namesto zdrave pameti »Südmärkin« judežev denar, ker sicer bi v občinskem odboru nikoli ne sedeli taki »junaki«. Da državno pravdnistvo ne zabi na to »sitno« zadevo, ga vprašamo tiho na uho še sledeče: ali mu je znano, kako sta Damkov Foltej in Ksantner v znani noči občinskemu redarju javno na trgu vzela sabljo? Za enkrat spet dovolj!

Vernberg. (Občinske volitve.) Dne 8. in 9. kimovca m. l. so se za našo občino vršile volitve. Bralec si bo mislil: Kako pa, da prihajaš s poročilom še-le čez 4 mesece. Priznavašmo našim narodnim pijavkam vedno, ker smo sploh preveč prizanesljivi, želi smo zato pa samo osat. Zdaj pa, ko presega njihova oholost že vse meje, hočemo naslikati vernberški nemčurski generalštab in pokazati v pravi luči. Imeli smo, kakor rečeno, občinske volitve, pri katerih so nemčurji tako sramotno propadli, da bi človek mislil, da se sploh ne bodo upali več med ljudi. Toda ravno narobe! V svoji onemoglosti jezi so si te zvite buče že znale poravnati pot, in sicer s tem, da so utihotali pri oddaji glasov listke druge barve, kakor so bili izdani za to volitev od občine. Imeli so te listke že v zalogi od prejšnjih volitev, s katerimi jih je še slavnj vojskovodja Oraš oborožil. In s temi so nastavili »črnuhom« past, kateri se ne bodo mogli izogniti. Mislili so: Če te listke zavržejo, se pritožimo. In tako je bilo. Sicer imajo pa nemčurji v tej stroki jako dobre izkušnje, ker so z enakimi sredstvi prakticirali tudi pri prejšnjih volitvah. Sramote pa ti strokovnjaki itak ne poznajo in morajo imeti tudi jako kratek spomin, da so tako hitro pozabili na blamažo, ki so jo doživeli pred tremi leti. Zato so se pa poslužili tudi pri teh volitvah edinega sredstva, da so sami napravili lumparijo, in, ko so pri volitvah propadli, se čez isto potem pritožili. Nekaj dni po porazu se je zbral imenovani štab. Nadučitelj Blümel iz Domažal se vsede in spiše pritožbo. Opeval je na široko pripave za volitev in tudi vršitev volitve. Pritožili so se, da je bil volilni prostor premajhen, čeprav so se vršile volitve za državni zbor ravno v istih prostorih, za katere pa so bili pristo in dovolj veliki, dasi je bilo tedaj precej več volilcev, kakor pri občinskih volitvah. Druga točka pritožbe se je glasila, da se v sosednjih občinah čas volitve ni razglasil, tretja, da je bil v komisijo poklican samo en zastopnik nemške stranke. Da pripada imenovanje komisijskih udov in določitev volilnih prostorov županu in da ni treba obvestiti soseskih občin glede časa volitve, kako« potrjuje občinski volilni red, tega ti modrijani seveda niso vedeli. Sploh se pa

ti ljudje za postave malo brigajo, ker se zanašajo na zaslombo od druge strani. Pritožili so se tudi zaradi zavrnitev nekaterih pooblastil, toda popolnoma po krivici. In zdaj poslušajte: Med vsemi temi klobasarijami so tudi povedali, da listki v tretjem razredu niso zadostovali § 24. občinskega volilnega reda, samo pozabili so povedati, da so jih sami vtihotali! Torej so se pritožili pravzaprav zoper same sebe! — Nemčurski generalni štab je stikal skupaj glave, da še enkrat pogruntajo te globoke skrivnosti, katere je napisal učeni mož. Nazadnje vendarle pridejo do zaključka, da so svojo težko nalogo prav imenitno izvršili in da bo s tem nemčurski značaj vernbeške občine rešen. Treba je samo še podpisov. Na prvo mesto se je seveda podpisal mož, kateri ima v tej zadevi največ zasluga, čeprav ne posebno častnih, potem pa drugi, med temi samo umevno tudi ne manjka starega paše, kateri je vse svoje življenje posvetil nemškemu molohu. Da pa stvar ne bo pomanjkljiva, naj še omenim neke vzvišene osebe, katera se je do zadnjih volitev zmiraj strogo držala krščanskega programa, pri tej priložnosti pa je izročila svoj podpis liberalnemu Mihnzu za to pritožbo. Naporno delo je bilo končano in pritožba je romala k c. kr. deželni vladi. Rešitev je zanje izpadla prav povoljno. Sredi meseca decembra je bila vrnjena pritožba od c. kr. vlade, ki je volitev v tretjem razredu razveljavila, in sicer zaradi tega, ker se je kršila volilna tajnost s tem, da so bili oddani listki različne barve. Zdaj pa se bo marsikateremu volilcu zdelo zelo sumljivo, zakaj da so govorili nemčurji že pred volitvami, da pred letom časa ne bode izvoljen župan! Ali to morda ne priča, kakšne zahrbtnje namene da so imeli, s katerimi so svoj cilj zdaj tudi dosegli, ker so volitve zaradi njih nesramnega početja razveljavljene. Kaj pa k temu poreče gospod državni pravdnik? Morda pripomore kakšnemu povzročitelju te lumparije še do častne kolajne za njegove kunšti! — Zdaj pa, dragi volilci, sodite sami, ali morete takim ljudem še kdaj zupati pri volitvah in jim svoje glasove oddati? Ti ljudje napravljajo občini samo delo in vam nepotrebne stroške! Odgovorite jim na to na dan prihodnje volitve z glasovnico, da ne marate biti pristaši take stranke ki dela samo z zvijačami. Oklenite se svojih pravih verskih, narodnih in gospodarskih prijateljev v svoj prid in blagor: s tem boste njihovo početje najbolj izplačali. Vam, nemčurji, pa zagotovimo že danes, da ste si s tem priborili samo še bolj sramotni poraz, kakor ste ga doživeli pri prvih volitvah!

Velikovec. (Odgovor) poljubilo se je zopet nasprotnemu dobitniku pečati se z mojo osebo, ker se držim v šoli edino pravičnega stališča, da poučujem v krščanskem nauku nemške otroke nemški, slovenske pa slovenski, kar odobravajo vsi največji pedagogi (vzgojitelji) svetovnih in omikanih narodov. Toda v Velikovcu take pedagogike ne poznajo. »Freie Stimmen« z dne 6. t. m. mi očitajo marsikaj. Za danes odgovorim le bolj na kratko, seveda ne v takem surovem tonu, kakor me napada nasprotni dopisnik, ker sem obiskoval samo **enorazredno slovensko** ljudsko šolo na Snod. Štajerskem in končal svoje šole na neki »vinkelakademiji«, kakor je pisala pred nekimi leti »Allg. Bauernzeitung«. Naiprej pribijem, da so pred menoj vsi kateheti učili dvojezično. Slovenski otroci so potemtakem tudi vedno imeli slovenske katekizme. To torej ni nič novega in noben »Possenspiel« (nagajivost) od mene. Očita se mi, da poučujem »krščanski nauk« po svoje. To si odločno prepovem, da bi mi dajal kak mlad nemškonalionalni učitelj navodila ali me kritikoval. Zato imam svoje cerkvene predstojnike, katerim se vedno uklonim, če je prav. Kakor jaz ne kritikujem poučevanja gg. učiteljev, tako tudi jaz tirjam, da mi ne poklicani ne dajejo nasvetov! Katekizme sem vedno na domu razdeljeval, ker vendar ne bom koga najel, da bi mi jih nosil v šolo, in ne še-le letos, kakor trdi dopisnik. Nikdar nisem pretil otrokom, »da jim iztrgam ušesa, ako kateri kaj pove učiteljem o slovenskih knjigah;« nobenemu še nisem iztrgal kakega ušesa; pač pa je neki strokovni učitelj na tukajšnji meščanski šoli pred

dvema letoma zagnal ključke nekemu učencu na nadaljevalni šoli v zobe in mu izbil dva zoba. Imena so na razpolago! Takrat se me je takorekoč prosilo, naj v javnosti tega ne porabim. Toda »čez sedem let vse prav pride«, pravi pregovor. Ni res, da bi slovenski otroci ne hoteli slovenskih knjig, ker književnega jezika ne razumejo; pač pa so me vsako leto slovenski otroci povečini prosili za slovenske katekizme; ravnotako tudi stariši. Saj si še učitelji morajo pomagati v najnižjih razredih s slovenščino.

Nikdar nisem rekel: »Le vzemite slovenske knjige, da ne ostanete nemški troletnji«. To je zavijanje do skrajnosti. Rekel sem le, ko so mi otroci III. deš. razreda razodeli, da je g. učitelj Wiegele pobral slovenske katekizme, natančno sledeče: »Potem pa ponemško ne bode te nič znali.« Mislim, da kdor me pozna, tudi zmerni Nemci, mi to verjame. Skrajno naltolcevanje je, da bi se pri naših mladih telovadcih v »Narodnem domu« gojil fanatizem zoper Nemce. Ravno narobe je resnica, da se jih vedno navaja k dostojnemu obnašanju tudi nasproti Nemcem. Dopisnik se tudi norčuje z menoj, da sem spodnještajerski Slovenec. To le vprašam: Ali ni tudi g. vodja zemljiške knjige Spodnještajerc? Ali ni tudi med gg. učitelji Ljubljancanov in celo takih iz Nemškega? Pa seveda, ti gredo z Nemci, pa je vse dobro! Da bi »zmiral Nemce«, mi še na misel ne pride.

Imam prič dovolj med poštenimi Nemci, da sem take vedno in jih bodem spoštoval. »Nepostavno« baje poučujem krščanski nauk dvojezično, dasi je ravno narobe res, ker le nemškonacionalni učitelji ne poznajo člana 19. drž. tem. zakonika. V našo šolo je namreč všolane tudi veliko slovenske okolice. Izšolajte slovensko okolico, potem bo stvar drugačna. Toda potem morate pa tudi iz mesta pognati vse Slovence; kaj vam pa potem ostane? Baje »ni pedagogično«, poučevati dvojezično! Potem gg. učitelji sami grešijo zoper pedagogiko, ker se tudi poslužujejo slovenskega jezika, kakor sem omenil že zgoraj!

Kedaj sem rekel: »Zame ni nobene oblasti?« Prosim dokaze! Pač pa poznam v prvi vrsti svojo cerkveno oblast, od katere imam ravno za Velikovec potrebna navodila, po katerih se bom tudi vedno ravnal; in v drugi vrsti spoštujem tudi šolske oblasti, v kolikor ne nasprotujejo članu 15. drž. tem. zakonika, po katerem vsaka od države priznana cerkev oskrbuje svoje notranje zadeve popolnoma samostojno. Menda k takim cerkvam spada vendar tudi še katoliška cerkev v Velikovcu! Ali so gg. učitelji drugih misli?

Kar se tiče slovenskega evangelija v cerkvi, je pa to tudi že stara navada in je tudi gg. nemškonacionalni učitelji ne bodo odpravili. Božja služba v mestni kapiteljski cerkvi je bila od nekaj javna. Še-le z ustanovitvijo šol se je pridružila javni božji službi tudi šolarska božja služba. Torej ni branje slovenskega evangelija pri šolarski božji službi poleg nemškega nobena demonstracija. V mestno cerkev dohaja namreč vedno toliko število okoliških Slovencev, ker je trikratna božja služba, da imajo vendar pravico, da vsaj evangelij slišijo v svojem jeziku. Ako bi bilo treba v Št. Rupertu brati tudi nemški evangelij, bi se to gotovo zgodilo. Naivno je pisarenje, da se otroke »sili« k šolarski božji službi, ali da se jih »kaznuje«, če izostanejo. Saj to vendar tako zahtevajo šolski predpisi in odredbe! (Dopisnik je pač pristaš svobodne šole. Op. ured.) G. dopisnik, ali se niste s tem člankom blamirali? Jaz bi se ne hotel tako! To je moj odgovor na vse surove napade nasprotnega dopisnika. Če ima pogum, naj se pa v bodoče podpiše, tako kakor se upa podpisati Jožef Dobrovce.

Melviče. (Mesečni shod) izobraževalnega društva se je vršil zadnji dan leta 1911 v župnišču. Provizor Hafner je govoril o zgodovini slovenskega kmeta, potem pa smo gledali zanimive skioptične podobe o potresu v Mesini.

Velikovec. Silno lep vir dohodkov za spodnje Koroško bi lahko postala konjereja, ako bi imeli kmetje več zaupanja in razumnosti v tej stroki. Da se nekoliko pomenimo in navdušimo, vabim tem potom vse konjereje in iste, ki se za to važno pa-

nogo kmetijstva zanimajo, na velik konje-rejski shod, ki se vrši na št. Antonovo dne 17. januarja 1912 pri »Aufmutu« v Ve-likovcu. Začetek ob 1. uri. Vabljeni so vsi brez razlike mišljenja. — Župnik Poljanec, načelnik škocijanske kmetijske podružnice.

Melviče. Občina Brdo je vendar enkrat prosta živinske kuge na parkljih in na gobcu, katere smo se že hudo naveličali. Kakšno škodo je napravila, se bode šele pokazalo pozneje, ko ne bode telet in prašičev, ker so krave in svinje morale biti zaprte in se niso mogle oplemeniti.

Malošče. Svoj letni občni zbor je imel maloški fajerber na Silvestrov večer v Pogličevi gostilni v Maloščah. Dolgoletni ud L. U. iz Štebna je predlagal, da se izvoli v odbor: »die Olte«. Predlog je bil sprejet soglasno in z velikanskim navdušenjem.

Dobrlavas. Na dan sv. Treh kraljev je napravilo naše kat. slov. izobraževalno društvo svoj 6. letni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Po pozdravu predsednika Lužnika sledijo poročila odbornikov. Zborovanj je priredilo društvo šest (8 govorov in 4 gled. predstave), 7 odborovih sej; časniki so bili naročevali: »Mir« 7 iztisov, »Naš Dom« 5, »Mladost«, »Domoljub«, »Čebelar« po 2 iztisa, »Straža«, »Novi Čas«, »Bogoljub«, »Zlata Doba« po 1 iztis, »Slovenca« pa so nam pošiljali čč. gg. kaplani (Ulbing, Intihar in Katnik), zakar naj jim bo izrečena prisrčna zahvala. Članov šteje društvo 65 moških, izmed teh 7 ustanovnikov in 2 častna, in 42 ženskih, vkup 107 članov. Dohodkov je bilo v preteklem letu 275 K 91 vin., izdatkov 211 K 23 vin., preostanek 64 K 68 vin.

Knjižnica šteje nad 400 knjig, prečitalo se je blizu 300 knjig. Izvoljen je bil z malimi izjemami stari odbor. Za tem so govorili č. g. Iv. Katnik in nas navduševali za čitanje in razširjanje dobrega katoliškega slovenskega časopisa. Fantje so zelo spretno predstavljali lepo igro: »Sanje«, ki je ljudstvu zelo ugajala; lahko se reče, da so vsi svoje vloge kar najbolje pogodili. Le žal, da imamo tako tesne prostore, ki se izkažejo skoro pri vsaki prireditvi (igri) za premajhne in zelo ovirajo društven razvoj in napredek. V kratkem pa naj se zopet dekleta postavijo s kako lepo predstavo!

Št. Tomaž. (Shod.) Na praznik sv. Treh kraljev je društvo »Edinost« priredilo zborovanje. Najprej je govoril domačin naš blagajnik g. Andrej Kus o razmerju med hišo in izobraževalnim društvom. Nato nas je zelo ognjevit navduševal drugi govornik g. Kriegl iz št. Jakoba. Hvala obema! Potem se je ponavljala prelepa božična igra »Na Betlehemskih poljanah«. Kakor je bilo pričakovati, so jo igralci zopet lepo uprizorili. To je pričala splošna pohvala občinstva. Posebno prelepe so bile žive slike. Hvala vsem igralcem, kakor tudi pevske-mu zboru za ta duševni užitek. Udeležba je bila nad pričakovanje tudi sedaj v drugič velika. Le tako naprej! Poštena zabava in izobrazba na podlagi vere in materinega jezika, to je namen našega društva. Po tem se ravnamo v tem novem letu!

Sveče. (Shod) našega društva je bil zelo dobro obiskan, posebno od strani moštva. Č. g. Valentin Mörtl so govorili o socialnem vprašanju z ozirom na delavstvo. Iz govora povzamemo sledeče: Danes je postalo socialno vprašanje tako pereče, da se pečajo z njim zbornice vseh držav in vse časopise. Četudi je danes svet v iznajdbah tako napredoval, da imamo vsakovrstne stroje, železnice in parobrode, brzovoz itd., kar nam vse olajšuje življenje, vendar vse to revščine in bede ne odpravi s sveta. To pa tudi vsled tega, ker je zavladal gospodarski liberalizem, da kapitalisti ne pripoznajo nobene oblasti nad seboj, delavci pa pri njih ne veljajo kot človek, ampak kot stroj. Delavci so se pričeli združevati v organizacijah socialne demokracije, z namenom, da odpravijo vse te krivice in si pribore razne varnostne naprave. Namen je pravi; toda socialna demokracija je zavrgla vero v Boga in posmrtno življenje. Njen nauk na gospodarskem polju pa vodi v utopijo, ker splošna razdelitev se ne more izvršiti. Četudi bi se delavni čas skrajšal in plača zvišala, bi se zadovoljnost delavstva ne dosegla, ako se jim iztrga vera iz

srca. Kajti v srce slehernega človeka je položeno neko hrepenenje, katero je označil sv. Avgustin z besedami: Človeško srce je nemirno, dokler ne počiva v Tebi, o Bog. Da, po Bogu hrepeni duša človekova in položaj na gospodarskem polju se bo rešil šele, kadar bosta kapitalist in delavec reševala socialno vprašanje z verskega stališča. Da se zida hiša, biti morata dva, kapitalist in delavec, ta dva naj si podasta roko, v sredi pa naj se sveti sv. križ. Nato se je vršila igra »Repoštev«, katera je povzročila silno veliko smeha.

Žitaravas. Lep dan smo imeli Slovenci na god sv. Treh Kraljev v Žitaravi. Imela je ta dan tukajšnja podružnica »Slovenske Straže« občni zbor v popolnoma prenovljenem »Društvenem domu«, kateri je v toliko dodelan, da smo mogli zborovati; veselili smo se, da nismo delali istega zaman, ker je bila sicer velika dvorana skoraj premajhna. Govoril je o pomenu in namenu delovanja »Slovenske Straže« domač vlč. gospod župnik Zdravko Weis. Nato so uprizorila dekleta ginljivo igro »Fabijola in Neža«. Nihče ne bi pričakoval, da bodo naša dekleta napravila kaj tako dovršenega, in hvaležnost navzočih, ki so jo kazali z napeto pozornostjo, kakor solze ginjenja, katere smo opazili na očeh marsikaterega, naj bo plačilo za njih trud. Drugi del zborovanja je bil gospodarski shod, ki se je izvršil najkrasnejše; do 200 ljudi je vstrajalo do konca zborovanja, ki je trajalo z vsem skupaj štiri ure, in besede, ki sta jih govorila gospoda Gril in Mavhler, niso ostale brez sadu.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Slavnost) tukajšnje Marijine družbe se je v nedeljo, dne 7. t. m. prav sijajno izvršila. Skrajno slabo vreme ravno pa pred začetkom slavnosti je sicer mnogo ljudi odvrnilo, vendar je bila slavnost še prav povoljno obiskana, navzočih je bilo do 300 udeležencev. Mladenka Katica Lasnik je prav izvrstno govorila slavnostni govor, v katerem je srečno ovrgla razne predsodke zoper Marijino družbo in končno pozvala dekleta, naj le pogumno pristopijo družbi. Krasno igro »Marijin otrok« in dramatično sliko »Proti domu« so dekleta naravnost dovršeno predstavljale. Nad vse okusna je bila dekoracija raznih prizorov, posebnost onega dramatične slike, ki je predstavljala prikazen Matere Božje, ki potrjuje deklico v njenem boju za čednost. Posebno moramo še pohvaliti krasno petje. S tem je pač dokaz podan, da Marijine hčere gojé tudi pravo narodno mišljenje. Vstopnine se je nabralo prav lepa vsota 61 K 84 vin. Tako je mogoče, da moremo dati vsaki članici Marijine družbe družbino glasilo »Bogoljuba« brezplačno in tudi za našo zimsko šolsko kuhinjo bo še nekaj odpadlo. Konečno se še iskreno zahvaljujemo čč. šolskim sestram, ki so se izkazale Marijinim hčeram kot prave matere, za ves njihov velik trud, za našo tako lepo uspelo slavnost.

Št. Tomaž. (Božičnica.) Tudi naše društvo je imelo svojo božičnico. Na sveti večer ob 9. uri ob veliki udeležbi udov in gostov je domači g. župnik pojasnil pomen božičnega drevesca, posebno za naše društvo. Nato se je zastor dvignil in ginjeni smo gledali na odru krasno okinčano in čarobno razsvetljeno božično drevesce. Pesem »Sveta noč, blažena noč« je napolnila naša srca s sveto ljubeznijo do božjega Deteta. Nato so deklamirali fantje in dekleta: Smrečnikov Volte, Hafnerjev, Albin Obrekar, Tomanova Mici in Hribernikova Matilda. Tako lepo so deklamirali o božjem Odrašeniku, da si pri mnogem poslušavcu zagledal v očesu solzo ginjenosti in svetega veselja. Sklepno besedo je dovil Miha Novak in je posebno udom priporočal društveno knjižnico, da bi sedaj pozimi pridno prebirali dobre knjige — češ, dobra knjiga je tudi angelj — ki nas vodi k večni luči. Z zahvalno pesmijo se je končala naša priprosta božičnica, s katero so bili vsi zadovoljni.

Črna. Tukajšnje »Slov. kršč. soc. del. društvo« kaj lepo napreduje. Šteje že okrog 90 članov in vsak teden še pristopajo novi. Njega mirno in pošteno delo si pridobiva med delavci vedno več prijateljev. Sedaj imamo že lepo knjižnico, ki šteje okrog 150 knjig, ki so vse vezane. To bode za zimske večere dovolj lepega čtiva. Če vsako leto toliko napredujemo, bode imela Črna v de-

setih letih malo drugo lice. Žandarji in nožni čuvaj bodo imeli malo manj dela. Tako pa še na Božič ne smejo mirovati.

Črna. (Rdeči konzumi.) Celo leto ga že snujejo. Celo naše kme.e vabijo vanj. Zlate gradove obetajo. Delavci morajo vkup držati! Vse prav in lepo. Zakaj pa ne že pri obstoječem konzumu vkup držati in si izvoliti v odbor delavce? Bi li ne bilo to bolj pametno kot pa se cepiti. Je pač križ: kjer noče biti vse rdeče, je pa vse zanič. Res je, da v že obstoječem konzumu ni vse prav, da je pravzaprav le uradniški konzum, pa tukaj bi se dalo spremeniti, da bi se razmerje med delavci in uradniki v odboru konzuma zasukalo. Prav tudi ni, da za delavske kuhinje ne jemljejo v konzumu. Je pač politika kriva. Trgovec naj bode od uradnikov odvisen. Če ne greš z nami, pa kje drugje kupimo. Mogoče si tudi sociji postaviš svojo lastno kuhinjo? Bodo vsaj neodvisni in bodo lahko drugomisleče tlačili.

Brnca. Na praznik sv. Treh kraljev se je tretjikrat v tukajšnjem tamburaškem domu pri jako obilni udeležbi uprizorila igra: »Mlinar in njegova hči«. Tudi tokrat so naši vrli igralci in igralkе dovršeno rešili svoje vloge. Obiskali so nas ta dan zavedni Slovenci in Slovenke iz Podkloštra in Beljaka, kateri so z nami vred občudovali spretnost naših vrlih igralcev in igralk. Bog jih živi!

Škofiče ob jezeru. (Kozatako dolgo koplje, da se na skalo vleže.) Dolgo časa ni bilo kakega dopisa iz Škofič v »Miru«, zato ker Škofičani ljubimo mir in se le neradi s kom prepiamo v časopisih, še manj koga žalimo. Toda ker pa so »Freie Stimmen« v št. 150 že drugokrat na nesramen način napadale naše najodličnejše može: namreč g. župana, župnika, načelnika kraj. šolskega sveta in občinskega tajnika, je pač treba pridejati k članku nekaj pojasnil. Dopisnik hoče one osebe osmešiti, daje podnosnice občini, ker je šolska oblast razpustila kraj. šolski svet, a občinski odbor je menda iz maščevanja izvolil v novi kraj. šolski svet same nekdanje izsluzene načelnike, ti pa so sedanjega župana g. A. Cezarja izvolili za svojega načelnika. Ako je krajni šolski svet branil svoje pravice postavnim potom, to imenuje dopisnik upor zoper šolske oblasti in hujskarije. Podpisan je članek: Einige Schieflinge; brčkone je to tiskovni pogrešek mesto: Scheiflinger, ker ta je edini naročnik tega časopisa v celi občini. V prvi vrsti bi g. Schieflingerju svetovali, da naj pometa pred svojimi lastnimi durmi. On sam je tisti, ki seje prepri, ker s pričami se lahko dokaže, da on po gostilnah obrekuje in sramoti najuglednejše osebe v občini. On, ki se je že večkrat s pristaši svoje lastne tako majhne nemškonalne stranke, sprl, da je prišlo do tožbe, ki od leta do leta bolj izgublja in krči število svojih privržencev, naj bi se bolj brigal za svojo stranko, ne pa se toliko praskal tam, kjer ga nič ne srbi. Tako malo zaupanja in vpliva ima ta »Volksbildner« med svojimi, da mu je pri državnozborskih volitvah dne 24. marca 1909 le en sam volilec šel na lim za Metnica, za Kišner-Wieserja tudi le en sam, pri državnozborskih volitvah dne 13. junija 1911 si je razun svojega enoštevilnega glasu priboril še glas svojega svaka — Lukeja in enega št. Iljčana — za Lučovnika, kljub dobro obiskanemu shodu, ki sta ga napravila z Lučovnikom; pri občinskih volitvah dne 28. aprila 1910 pa si je zopet priboril v I. razredu tisti edini glas. Pri vseh teh enoglasnih zmagah pa je to še značilno, da mu tisti »edini« volilec nikdar ni šel v drugič na led, ampak si je moral vedno poiskati drugega »špana«. Tak vojskovodja pač res zasluži »zasluženi pokoj«, katerega želi drugemu, pa vrh tega še zlati križec! Naj ne koplje drugemu jame, sicer ga bodo drugi tam naznanili, kamor jih on rad naznanjuje, da ne bo več zaspal pred otroci v šoli, ali da bo bolj zmeren v besedah in tudi v pijači, ali pa se mu še zna pripetiti, da ga seznanijo z državnim pravdnikom, da ga bo poučil, da ne sme pooblastila s sleparijo izvabiti in na njem datum svojevoljno pre-narediti. Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Škofiče. (Nemška posojilnica »na rajži«!) Nekaj smešnega je tukajšna nemška posojilnica. Ustanovili so jo s

podporo Südmarke le par mesecev pozneje kakor našo slov. posojilnico, z namenom, da bo rešila nemštvo v Škofičah. Deseto leto že deluje, toda brez firme, na skrivnem, v šolskem posloplju. Kljub dolgotrajnem obstanku ne more priti do prave sape. Dočim ima slov. posojilnica nad 6000 kron rezervnega zaklada, blizu 200.000 prometa na leto in skoraj 200 udov, nemška posojilnica ne pride na noge, tako da so si v desetih letih pridobili toliko udov, kakor jih slov. posojilnica vsako leto na novo pridobi, in ne toliko prometa na leto, kar ga ima slovenska posojilnica na eden uraden dan. To skrivno kaso so c. kr. šolske oblasti varovale do zadnjega časa. Kljub prepovedi krajnega šolskega sveta, čegar last je šolsko posloplje, je namreč ta posojilnica poslovala na ukaz šolskih oblasti v šolskem posloplju, — toda brez razobešene firme. Letos pa ob desetletnici se je prikazala firma na Šornovi hiši. Na skrivnem je šla na rajžo, nekateri pa mislijo, da pojde še na daljšo rajžo. »Südmarka«, pridi jej na pomoč!

Prevalje. (Božičnica.) Kakor zbere božično drevo vsako leto ude krščanskih družin v svojem svitu, tako je zbralo tudi ude katoliškega društva pri svoji božičnici. Tudi letos je prihitelo od blizu in daleč veliko ljudstva, da so bili prostori pri Šteklju daleč pretesni. Slavnost otvori društveni predsednik, gospod Kogelnik, ki je v lepih besedah razložil pomen božičnega drevesa ter pozval vse ude, naj se udeležijo slavnosti v pravem krščanskem duhu! Kot slavnostni govornik je nastopil knez škof. tajnik, č. gospod Franc Lasser iz Celovca, ki je v svojem lepem in navduševalnem govoru prišel delavski stan pri poganskih narodih delavskemu stanu v katoliški cerkvi. Prej je bil delavec zaničevan, suženj, po Kristusu je postal prost, enakopraven drugim. Ob koncu je dokazal, da socialna demokracija nikakor ni pripravna, v resnici osrečiti delavca, da je nasprotno samo v katoliški cerkvi iskati pravo srečo delavca. Po govoru, kateremu so zborovalci pozorno sledili, je deklamovala neka šolarica dve božični pesmi. Nato se je vršila razdelitev božičnih daril udom. Temu je sledila šaljiva tombola, ki je marsikatero osrečila in presenetila. Nazadnje je prišla na vrsto licitacija raznih stvari in božičnega drevesa, katere so se udeležili poleg drugih posebno č. gg. Fr. Lasser, Riepl. Rok Tojnik iz Obirskega, brati Lečnik iz Guštana. Med odmori so svirali domači tamburaši pod spretnim vodstvom Abrahama. Hvala dobrotnikom, ki so podarili društvu lepe darove, kakor: č. gg. Riepl. Tojnik, Serajnik Ivan Fr. Božič in gg. Jansekovič, Pečarnik, Gostenčnik, Wesiak, Čičko, Čebul, Mačič, Mežnar, Kogelnik, Žužé, posebno pa gospé Lahovnikovi gg. Perovic in Pučel. Na veselo svidenje v prihodnjem letu! — Dne 6. januarja je imelo del. društvo svoj občni zbor. Po tajnikovem in blagajnikovem poročilu se je vršila volitev odbora. Potrjen je bil stari odbor: kot predsednik g. Jurij Kogelnik, hišni posestnik in delavec, podpredsednik Lavoslav Abraham, čevljarski pomočnik, tajnik Josip Štih, kaplan; začasni blagajnik Anton Dobrodel, cestar; odborniki Franc Onat, Rudolf Žak, Anton Rožič. Ponovila se je tudi igra »Na betlehemskih poljanah«.

Št. Rupert pri Velikovu. V popisu zadnje naše šolske božičnice je po neljubi pomoti izostalo ime vrlega dobrotnika in iskrenega slovenskega rodoljuba, gospoda Matije Prajnika, izdelovatelja smolnatih in oljnatih izdelkov v Šinčivasi, ki je podaril za našo slavnost zelo velik zaboj čistila za čevlje. Bodi mu izrečena presrečna zahvala. Konečna vsota denarne zbirke za božičnico kaže velikansko številko 1502 K 29 vin. Bog plati vsem dobrotnikom stoterno!

Dr. Tavčar je potrjen od cesarja za ljubljanskega župana.

Somišljeniki! Zahtevajte v gostilnah računske listke „Slovenske Straže“! Naročajo se v pisarni „Slovenske Straže“ v Ljubljani.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

Društveno gibanje.

Veliko predpušno veselico priredi »Slovensko krščansko soc. delavsko društvo v Celovcu« v nedeljo, dne 14. januarja 1912. Začetek ob 8. uri zvečer v hotelu Trabesinger. Narodne noše se želijo!

Djekše. Izobraževalno društvo »Trdnjava« na Djekšah priredi v nedeljo, dne 14. januarja, občni zbor v prostorih Kočmarjeve gostilne popoldne po blagoslovu. Velikovski in želinjski igralci vprizorijo zanimivo dr. Krekovo igro »Tri sestre« ter »Jezica in kes«. Tamburaši menda pridejo in brez zanimivega govora tudi ne bo. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ženski shod se vrši dne 21. januarja leta 1912 v Podljubelju v Delavskem domu. Začetek ob 3. uri popoldne. Žene in dekleta iz Roža, pridite v obilnem številu!

Ženski shod v Železni Kapli se vrši na Svečnici dne 2. februarja. Natančneje prihodnjič.

Blato. Kmetijska podružnica za Blato priredi dne 14. januarja 1912 ob pol 3. uri popoldne po blagoslovu v gostilni pri Škofu v Vogrčah velik gospodarski shod po običajnem sporedu. Gospodarji in kmečki sinovi, pridite v obilnem številu!

A. L. Milač, načelnik.

»Kočna« v Svečah bo dne 14. t. m. ob pol 6. uri zvečer ponovila igro »Repoštev«. Vstopnina ista kakor zadnjič.

Škocijan v Podjuni. (Odbor »Bralnega društva«) se je na občnem zboru dne 7. prosinca 1912 izvolil in sestavil za društveno leto 1912 sledeče: Predsednik Janez Škof p. d. Kuštrov; podpredsednik č. g. Vinko Poljanec, župnik; tajnik Miha Kačnik p. d. Pevcarjev; tajnikov namestnik Valentin Peteln p. d. Dušnik; blagajnik Anton Laker p. d. Kovač; blagajnikov namestnik Jožef Povoden p. d. Pušnik; knjižničarja Jožef Bukovnik p. d. Jakmakov, in Franc Blažutič p. d. Vižarjev; časnikar Šimen Mohor p. d. Halepov; računsko pregledovalca Jernej Povoden in Peregrin Vunček.

Cerkvene vesti.

Povodom godovanja m. g. knezoškofa Baltazarja so bili imenovani č. g. Franc Mihl, župnik na Žihpoljih in administrator boroveljske dekanije, pravim dekanom iste dekanije; č. gg. Izidor Billek, župnik v Meiseldingu in administrator šentvidske dekanije ter Ludovik Pirkner, mestni župnik v Strassburgu in dekan krške dekanije, kn. šk. duhovnim svetovalcem.

Za kratek čas.

Nabira J. M.

Friderik II. in pater gvardijan.

Pruski kralj Friderik II., nasprotnik blage Marije Terezije, prijatelj brezbožnega Voltaira, se je le prerad ponorčeval s katoliškimi rečmi.

Enkrat je šel z ravno tako brezvernim svojim bratom Henrikom v kapucinski samostan v Berolinu.

Brila sta svoje neslane šale čez uboge kapucine v francoskem jeziku, češ, saj tega kapucini itak ne razumejo.

Pa pater Gvardijan je bil učen mož in je znal tudi francosko.

Predno sta visoka gosta zapustila samostan, reče še kralj v nemškem jeziku: »No, pater gvardijan, kako pa gre Vam z Vašo družino?«

»Težki, hudi časi so, Vaše Veličanstvo, vedne vojske nam jemljejo živež in novince«, odvrne pater gvardijan.

Kralj reče v svoji hudobni šali francosko svojemu bratu: »Poslal jim bom dva pitana vola. Naj imajo živež. Gvardijanu pa porečem, da jim bom poslal dva novinca.«

Divje sta se zakrohotala: »Izvrstna šala? Kaj?«

In res se sedaj obrne kralj h gvardijanu in mu reče nemško: »No, pa Vam bom poslal dva močna novinca. Imeli boste veselje nad njima.«

Pater gvardijan, ki je dobro razumel tudi francosko, pa je pristavil hudomušno:

»Veseli me, Vaše Veličanstvo! V znak največje hvaležnosti pa bom dal enemu teh Vaših novincev ime Friderik, drugemu pa Henrik.« Tabló!

Listnica uredništva. V. R. v R.: Se je ustreglo Vaši drugi želji, ker je bila zadeva že enkrat v listu. — Barigela: Prejel oboje. Se zgodi. — D. v G.: Se bo doseglo bolje po drugi poti. — Nezaovoljnež: Vašega dopisa ne moremo sprejeti, in sicer v Vaše dobro ne. Dopis bi opravičeno izzval hudo polemiko, pri kateri bi Vi v javnosti popolnoma pogoreli. Bolj ko o zadevi molčite, tem bolje je za Vas. Če pa list zavolj tega opustite, svobodno Vam! Politična značajnost nam je nad vse!

Za božičnico »Narodne šole« v Št. Rupertu pri Velikovu leta 1911 so darovali p. n. gospodje in gospe: Neimenovan koroški duhovni rodoljub 120 K; Neimenovan pravičen Nemec 10 K; dr. Ivo Šubelj, c. in kr. sekcijski svetnik v zunanjem ministrstvu na Dunaju 100 K; dr. Jurij Krištof, c. kr. deželne sodnije svetnik v Železni Kapli, 20 K; Janko Kremenšek, c. kr. deželne vlade svetnik v Ljubljani, 6 K; dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu, 20 K; Neimenovan v Velikovu 10 K; Anton pl. Mayrhofer c. kr. deželne vlade tajnik v p. v Velikovu, 10 K; Neimenovan rodoljub 4 K; stara mamica 10 K; Andrej Wieser, častni kanonik v Gosposveti, 8 K; Janez Wieser, prošt v Podkrošju, 20 K; Florijan Isop, prošt v Spodnjem Dravogradu, 3 K; Gregor Einspieler, prošt v Tinjah, 10 K; Šimen Čemer, dekan v Velikovu, 20 K; Franc Marinič, dekan v Pliberku, 10 K; Jožef Peterman, župnik na Otoku, 20 K; Jakob Knaflič, župnik v Ločah, 10 K; Valentin Primožič, župnik v Glinjah, 5 K; H. A. v Celovcu 3 K; Janez Šuster, župnik v Svečah, 6 K; Matija Vedenik, župnik v Otmanjah 2 K 6 h; Franc Petek, komendant na Reberci, 10 K; Šimen Greiner, župnik v Št. Jakobu ob cesti, 6 K; Ivan Hutter, c. kr. profesor v Celovcu, 10 K; Janez Volavčnik, župnik na Rudi, 10 K; Matija Ljubša, c. kr. kaznični kurat v Gradcu, 10 K; P. Salezij Pirc v Št. Pavlu 10 K; Fr. Katnik, župnik na Brnci 5 K; Franc Miel, dekanjski administrator na Žihpoljih 5 K; Franc Treiber, župnik v Št. Rupertu pri Velikovu, 10 K; Anton Žak, župnik v Poričah 5 K; Franc Kolarič, mestni župnik v Celovcu, 10 K; Matej Germ, župnik v Železni Kapli, 10 K; Matevž Ražun, župnik v Št. Jakobu, 5 K; Valentin Weiß, župnik v Zitarivasi, 10 K; Valentin Stelkopf, župnik na Mostiču, 10 K; Volbenk Serajnik, župnik v Št. Lipšu, 7 K; Jožef Fric, župnik v Dvoru, 5 K; Jakob Kindlman, župnik v Klostru, 20 K; Josip Vintar, župnik v Šmihelju nad Pliberkom, 10 K; Janez Fbner, župnik v Vovbrah, 20 K; Štefan Bayer, župnik v Grabstanju, 5 K; Florijan Kramer, župnik v Grebinju, 10 K; Jožef Rozman, župnik v Černečah 5 K; Franc Rozman, župnik v Št. Petru, 10 K; Franc Lašer, knez-škof, dv. kaplan v Celovcu, 10 K; Jožef Dobrovec, kanonik v Velikovu, 10 K; Franc Ks. Meško, župnik na Zili, 2 K 50 h; Anton Kaplan, župnik v Medgorju, 5 K; Matevž Riepl, župnik v Prevaljah, 10 K; Jernej Pšeničnik, župnik v Globasnici 5 K; Vinko Poljanec, župnik v Škocijanu, 40 K; Janez Šnedic, župnik v Vetrinju, 5 K; Ivan Dolinar, župnik v Šmarjeti, 10 K; Jožef Kukačka, župnik v Ukvah 4 K; dr. Ivan Lučovnik, župnik na Oistrici 5 K; Ivan Sekol, župnik v Vogrčah 5 K; Franc Havliček, župnik v Čačah, 3 K; Anton Benetek, župnik v Djekšah 20 K; dr. Franc Cukala, župnik v Podklostru, 5 K; Tomaž Ulbing, župnik v Kazazah, 5 K; Franc Šenk, provizor v Št. Petru pri Grabstanju 5 K; Franc Mikula, provizor v Gorenčah, 3 K; Ivan Ožgan, provizor v Št. Juriju na Vinogradih, 5 K; L. K. 8 K; Ivan Zel, kaplan v Dvoru, 3 K; Valentin Mörtl, kaplan v Svečah, 5 K; Jožef Štih, kaplan v Prevaljih, 5 K; Andrej Truppe, kaplan v Železni Kapli 5 K; Slovenski učitelj na Koroškem 20 K; Florjan Eilersdorfer, deželni poslanec v Grebinju 20 K; Neimenovan rodoljub v Velikovu 5 K; Neimenovan v Gorici 30 K; F. S. v Celovcu 20 K; Ivan Kolenc, tehnični vodja Mohorjeve tiskarne v Celovcu, 10 K; Jožef Lederer, c. kr. okrajni orožniški stražmoister v Velikovu, 3 K; Ignac Muri, župan na Jezerskem, 20 K; Sigmunda Wendler, c. kr. sodn. svetnika soproga v Gradcu, 2 K 10 h; brata Kulterer trgovca v Velikovu 10 K; Jožef Šaler, župan v Logivasi 5 K; M. Millonig v Zahomcu 5 K; Franc Kogelnik, župan v Tolstem vrhu, 2 K; Ferdo Kraiger, župan v Štebnu, 3 K; Dar Celovčanov nabran po g. Peregr. Vunčku: dr. Rok Jesenko 2 K; dr. Lambert Ehrlich, profesor v Celovcu, 2 K; Ivan Zorko, čevlj. mojster, 2 K; Fr. Smodej, urednik 1 K; Ladko Baydek, 1 K; Iv. plem. Kanus 1 K; Minka Klinar 1 K; Fr. Kozlevčar 1 K; J. Millionig 1 K; Ivan Ferman 1 K; Fr. Ravnik 60 h; Anton Renko 50 h; Aleš Fritz 30 h; Jožef Vajncerl, 20 h; Osobje Mohorjeve tiskarne in knjigovoznice v Celovcu po gosp. Peregr. Vunčku: dr. Valent. Rožič 3 K; Peregrin Vunček 2 K; Fr. Erat 1 K; Ivan Teršelič 1 K; Mar. Brugger 1 K; Al. Terček 1 K; Jožef Stergar ml. 50 h; Uršula Gregorič 40 h; Bož. Šoba 30 h; Lovro Berdajs 30 h; Iv. Molk 30 h; L. Gorianc 20 h; Iv. Platzer 20 h; Mar. Ravnik 30 h; J. Škofler 30 h; M. Pirner 30 h; Ed. Herzmanek 20 h; Ivan Hafner 20 h; Ana Felfernig 20 h; Em. Mandl 20 h; Jožef Jamnik 20 h; Dar gg. meščanov v Velikovu 78 K 14 h; Neimenovana dobrotnica v Velikovu 100 K; Posojilnica v Spodnjem Dravogradu 10 K; Družba sv. Mohorja v Celovcu 50 K; Slovensko omizje v Beljaku po g. Lamprehtu 10 K; Društvo »Drava« v Beljaku 10 K; Jožef Štangl, mlinar v Olšenici, 5 K; M. Grašar v Šmarkežu, 2 K; Janez Wagner, cerkovnik pri Sv. Neži, 6 K; Ivana Vehovec v Št. Rupertu 5 K; Neimenovana v Tinjah 2 K; Matija Wutti p. d. Pajovec na Ločilu 4 K; Tomaž Pušl p. d.

mladi Štefan v Važenbergu 3 K; Jurij Ravter p. d. Kavan v Klopčah 4 K; Luka Oraš p. d. Primožič v Vogljah 2 K; Peter Povoden v Porečah 2 K; M. Mihael p. d. Klemenica v Ribnici 2 K; Jožef Puš p. d. stari Štefan na Važenbergu 2 K; Blaž Škof p. d. Melhar na Jezernici 2 K; Tomaž in Marija Ovšan p. d. Krhk v Nad Dravo 6 K; Neimenovan v Mlinskem grabnu 10 K; L. Slamenik p. d. Žert v Dulah 2 K; Jurij Šumah p. d. Feržežar v Mlinskem grabnu 2 K; Marija Korešnik, kuharica v Velikovu, 1 K; Tekla Klančnik, hišna v Velikovu, 1 K; Andrej Kumer p. d. Brdec v Gorcah 6 K; Valentin Taupe p. d. Fuks v Mlinskem grabnu 4 K; Marija Ros, kuharica v St. Rupertu, 1 K; Uršula Karner v St. Rupertu 1 K; Matija Kranjc p. d. Kolman v Klopčah 5 K; Klara Cikulnik p. d. Höflar v St. Rupertu 2 K; Matevž Marolt, čevljarški mojster v Velikovu, 3 K; Leopold Kovač, čevljarški mojster v Velikovu, 4 K; Valentin Rapold 1 K; Roza Rapold 1 K; Mih. Rapold 2 K, vsi v Beli; Roza Sibic v Pliberku 2 K; Karol Oraš p. d. Oraž na Jezernici 3 K; Anton Riepl p. d. Plešar v Hrenovčah 5 K; Valentin Majrič p. d. Krhk v Mrzlivodi 2 K; Neimenovan v Nad Dravo 4 K; Marija Majrič, dekla pri Klemenu v Ribnici, 2 K; Vit Čarf v Gutštanju 1 K; Karol Mikl p. d. Mayer v Malošah 2 K; Aleš Gril p. d. Mentel v Vovbrah 8 K; Hinkinja v Tinjah 3 K; Janez Ogris, zasebnik v Vetrinju, 2 K; Micka Pokrznik na Djekšah 2 K; F. Haderlap, organist v Železni Kaplji, 1 K; Jakob Puš p. d. Riepl v Zakamnu 1 K; Valent. Groß p. d. Krošljav v Striholčah 2 K; Fr. Groß v Striholčah 2 K; Marija Karpf p. d. Holcarca v Mrzlivodi 2 K; Marija Dobrovč, kuharica v Velikovu, 2 K; Jurij Čarf, kolarski mojster v Velikovu, 5 K; M. Erat posestnica v Ukvah, 1 K; Ana Stih p. d. Šlemicinja v Svetnivasi 3 K; Jožef Arnold p. dom. Haužar na Olšenici 5 K; Marija Srienec, kmetica na Blatu pri Pliberku, 2 K; Marija Koh p. d. Stefaninja v Ribnici 2 K; Micka Picej p. d. Furjanova v Škocjanu 2 K; Uršula Vedenik p. d. Vrankinja v Hrenovčah 2 K; Roza Greiner v Globasnici 2 K; Amalija Lužnik 2 K; Uršula Lužnik 2 K, obe v Medgorju; Janez Pučej p. d. Vernik na Djekšah 5 K; Terezija Karpf p. d. Holcarjeva v Mrzlivodi 1 K; Rozalija Einspieler v Tinjah 2 K; Peter Greiner v Globasnici 2 K; Matevž Korak, cerkovnik v St. Rupertu, 1 K; Anica Riedl, kmečka hči v Podkrajju, 1 K; Urš. Randev, kmečka hči v Dobu, 1 K; Lovro Murko p. d. Vrank v Nad Dravo 2 K; Šimen Jamnik p. d. Trubež v Gorcah 2 K; Jožef Schweiger p. d. Gorej v Orličivasi 2 K; Neimenovana na Olšenici 10 K; pri božičnici nabrana vstopnina 35 K 79 h; skupaj 1502 K 29 h.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Odlično živilo za zdrave, slabotne in v razviku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zabranjuje in odstranja kakor nič drugega drisko, bljuvanje, črevesni katar itd. 2

Bolnim na padavici

pomoč in zdravitev po novi lečbi. Pomoči potrebnim daje pojasnila zdravniški ordinacijski zavod Budapest, Grosse Kronen-Gasse 18.

Loterijske številke.

Praga, 3. januarja: 38 10 61 20 19
 Gradec, 5. januarja: 69 50 81 65 43
 Dunaj, 5. januarja: 54 78 7 14 32

Tržne cene v Celovcu

dne 4. prosinca 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr.	
	od do		(biren)	
	K	v	K	v
Pšenica	23	—	14	26
Rž	20	46	12	30
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	24	—	38	12
Oves	20	—	6	93
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16
Turščica	22	3	22	61
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	50	8	—
„ „ „ kisló	4	—	6	—
Slama	3	—	5	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	28	—	32
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje), 1 kg	2	80	3	20
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	30
„ „ „ sur. 1 „	2	10	2	20
Svinjska mast	2	20	2	40
Jajca, 1 par	—	18	—	26
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	7	—	9	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	60
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	3	—

Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
			živa	zaklana		
	od	do	od	do		
v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ „ za vožnjo	—	—	—	—	—	—
Junci	—	—	—	—	—	—
Krave	—	—	—	—	—	—
Telice	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	138	146
Praseta, plemena	—	—	—	—	99	94
Ovce	—	—	—	—	—	—

Živinski sejm je bil zaradi kužnih bolezni zaprt.

Po Najvišjem povelju Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

41. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrodelne namene tustranske državne polovice.
 Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 15. februarja 1912.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Načrti za žrebanja za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Nihče ne trpi

rad revmatizma, skrnine, nevralgije ali ozeblin. Zelo naglo se čuti olajšava pri uporabi zdravniško priporočenega sredstva, imenovanega

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava otekline na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovatelj in glavna zaloga **B. FRAGNER, lekarna**, c. kr. dvorni zalagatelj.

PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203.

1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1-50 dobi se 1 škatlico
 „ „ „ 5- „ „ 5 škatlic
 „ „ „ 9- „ „ 10 „

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

Proda se 7 različnih posestev

v okolici Guštanj, Kotlje in Tolsti vrh na Koroškem. Pri treh je gostilna, pri enem v trgu tudi trgovina. Cene od 10—44000 K. — Več pove gosp. **Andrej Oset**, posestnik, Tolsti vrh, pošta Guštanj, Koroško.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporočila

Prva borovska orožna družba **Peter Wernig**, družba z omejl. zavezo: v Borovljah na Koroškem. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica

vabi vse zadružnike na

občni zbor

katerega bo imela

dne 2. februarja 1912 ob 3. uri popoldne pri Pložu v Ločah

po naslednjem redu:

1. Branje revizijskega poročila.
2. Blagajnikovo poročilo o delovanju posojilnice in odobrenje letnega računskega zaključka.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev novega ravnateljstva, 5 odbornikov in 2 računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Ravnateljstvo.

Obtežuje Vas kašelj?

Skusite od zdravnikov predpisovani, iznenadljivo hitro učinkujoči, znani, za otroke in odrasle pripravi

Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika.

Steklenica K 2-20. Po pošti franco proti predplačilu K 2-90. Tri steklenice po pošti franco proti predplačilu K 7-—. Deset steklenic po pošti franco proti predplačilu K 20-—.

Izdelovatelj in glavna zaloga **lekarna B. FRAGNER**, c. kr. dvorni dobavitelj, PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premišljevanjih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence priredil Štefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6-—, za družnike K 4-40, po pošti franco K 1-— več. — V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom K 9-20, za družnike K 6-80, po pošti franco K 1-— več.

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske
Ciril in Metodove vžigalice
ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

Kmetija

z eventualno souporabo

hišnega mlina,

blizu Vrbe, z lepim sadnim vrtom, obsega 4—5 oralov njiv, 7 oralov travnikov, vse ležeče okoli hiše, se da v najem. Več pove Janez Kolina, Rožek.

Z izgubo!

Da se svojim p. t. odjemalcem izkažem hvaležnega, oddam

40—45 metrov brezpogrešnih ostankov stanovitne barve za 16 kron

sortiranih v lepem, dobrem francoskem cefiru, posteljni opravi v modernih barvah, oksfordu I. vrste, prima belem platnu, modrotiskisu, flanelu in barhentu. Vsak ostanek je 3—12 metrov dolg in kar najboljše porabljev.

Isti ostanki, posebno dobre, najfinejše kakovosti, 40 do 45 metrov za 18 kron.

Pošilja se po povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj in se denar takoj vrne.

Pozor! Pošiljam tudi vsakovrstno blago, kakoršno si kdo na željo naroči.

S. STEIN, tkalnica Nachod, Češko.

Zbirka vzorcev vseh vrst najboljših tkanin za domačo uporabo in za ženitovanijske bale brezplačna. Le od ostankov ne pošiljam vzorcev.

Slovo!

Ker se ne morem od vseh prijateljev in znancev posloviti osebno, kličem pri svojem odhodu s Koroške vsem prisrčni: „Z Bogom!“

Št. Jurij na Strmcu, 1. januarja 1912.

Ferdo Lavrinc,
župnik v pokoju.

Služba cerkovnika in organista

ki mora prevzeti tudi gostilno, se takoj odda. Ponudbe na župnijski urad Sv. Jurij na Strmcu, pošta Vrba.

Svet in pomoč!

za tiste, ki trpijo

na težkem prebavljanju vsake vrste, gorečol, tvorbi kisline, zaprtju, bolečinah

v želodcu in s tem v zvezi stoječih slabostih, nudijo že 30 let sem priznane pristne

Bradyjeve želodčne kapljice

prej Marijacejske kapljice imenovane. Varujte se enako glasečih se ponaredb in popačb in pazite na stransko varstveno znamko s podpisom C. Brady. — Dobiva se v lekarnah. Pošiljatev v provinco po lekarnarju C. Brady, Dunaj, Fleischmarkt 2, 385. 5 stekl. za K 5-30, 8 p dvojne stekl. za K 5-60 franko.

CROATIA

zavarovalna zadruga v ZAGREBU.

Edini domači zavarovalni zavod.

Centrala:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Ustanovljena 1884.

Glavna zastopstva:

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

- 1. Na življenje:**
 1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
 2. Zavarovanje dote.
 3. Zavarovanje življenske rente.
- 2. Proti škodi po požaru:**
 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
 2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.).
 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.).

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša	K 2,319 068-21
Od tega temeljna glavnica	„ 800.000—
Letni dohodek premije s pristojbinami	„ 1,221.748 41
Izplačane škode	„ 4,323.268 44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (Ivrdka Kmet & Slivar).

Okrajni zastopnik za Celovec in okolico je g. JOŽEF STUHEC, sollicitator v pisarni dr. Müllerja. Obenem sprejemata ponudbe imenom okrajnega zastopnika g. ALOJZIJ TERČEK, knji ovez v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, in g. MILOŠ SVANJAK, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.

Veliko, novo blagajno

zamenja z manjšo, oziroma jo tudi proda
ANDREJ OSET, posestnik, Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Bane

vsake vrste se mora skrbno varovati pred vsako nesnago, ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica stane 70 v. Proti preplačilu K 3-16 se pošljejo št tri pušice, za K 7— pa 10 pušic postojne prosto na vsako postajo avstro-ogr. monarhije.

Pozor na ime izdelka ter izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vln.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu »Pri angelu«, P. Hauser, H. Gutt, Vikt. Hauser.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi **kegljišče,** pozimi zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vzičja.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačev, po K 8— za komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanj na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.